

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Šosa Nevla za leto je vsakoml za njegov naslov 8 K.
Škúpmo od deset vec 6 K.
Naročniki k Novinam brezplačno dobijo vsaki mesec „Marijin List“ i na konci leta „Kalendar Srca Jezušovoga.“
Cena ednoga drebca je doma 10 fterev.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

pleb. v Dolencih, NAGYDOLÁNY, Vasmegeye.

K tom! se more pošlati naročnine i vel dopisl, no pa v tiskarno ali v Crenšovce.

Lastnik i izdajatelj Novin i Marijinoga Lista je Klekl Jožef vp. pleb. v Črenšovcih, Cserföld, Zalamegye.

Nedela II. po Risalih

Neki človek je pripravo veliko večerjo. Luk. XIV.

Velika večerja je bila pripravljena, pozvani so se začeli zgovarjati: Marof sam kūpo, pet jarmov jūncév sam kūpo, oženo sam se . . . Gospodar je nevolne, slabe, slejpe i plantave dao vkūp spraviti. Ta velika večerja je vekivečno blaženstvo. Velko je nebesko blaženstvo, či gledamo one, ki nam spravljajo. Pripravljajo nam mesto Oča, Sin i Dūh sveti. Velko je blaženstvo, či gledamo sluge. Jezero pa jezero angelov tam slūži Velko je blaženstvo, či gledamo broj gostov. Što bi je mogo prečteti.

Velika je ona večerja, ar je bogata. Hrana vu vekivečnom zitki je veselje. Jezero pa jezero vrsti veselja je tam. Prvo veselje je, da se ne trbe več bojati nikše nesreče, nikšega hūdoga. Družo veselje je navzočnost vsega dobrega. Kak Izajaš pravi: Dobijo radost i veselje, bolezen i žalost pa odbeži. I tretjo veselje je, da slobodno Boga hvalijo i molijo na vse veke. Kak sv. Augustin piše: kakše blaženstvo bode tam, kde nikaj hūdoga ne bode, samo Boga bodemo hvalili i Bog bodo vse vu vsem.

Na slednje ona večerja je velika, ar je vekivečna. Pri sv. Janoši se čte: Vašega veselja nišče ne vzeme od vas. V drugom mestu se čte: Pekoja so ne meli, noč i den so pravli: vsemogoči Gošpodne božje, ki je i ki je bio i ki pride. Kričali so i pravili: Svet, svet, svet.

Čujmo ešče svetoga Gregora. Med telovnim i dūsevnom veseljom je to razločka, da telovno veselje, kda je ne navzoči, velko žele vu nami vužge, kda pa vživamo i se nasitimo, več ne želemo. Proti tom! dūsevno veselje či je vekše, tem bolj želemo. Vu telov-

nom veselji vživanje sitost prinese, po sitosti več ne želemo; vu dūsevnom veselji po vživanju tūdi sitost pride, nego ešče nam vekši tek napravi, ešče vekšo želo pobūdjava.

Ste vi že skušali, kak slatek je Bog i njegovo veselje? Gotovo, da ste skušali. Ste z grehami zgūbili veselje vu Bogi? Či je tak, ka mislite, ne bi bilo dobro pa li pri Bogi veselje iskati? Ali pa ščete — kak se vu evangelijom čte — gotovo večerjo, vam pripravljeno večerjo zavržiti? Edno vam znam povedati, da se gospodar razsri i na vaše mesto druge posadi, hišo naklači do slednjega mesta tak, da za vas — več ne de mesta.

Bojna.

20. maj. Na taljanskem bojišči okoli Monte Corneo mali boji, taljani so v ednom mestu pregnali našo taborsko stražo. — Okoli Kemmela so se topovski boji povekšali. — Vu Moskvi je bitje bilo med bolševikami i anarhistami, šteri slednji so se s štūkami i z ročnimi granatimi branili. — Na orsačkom spravišči poslanec Eckhardt žele vekšo dačo za vrednost. Vrednost vogrske dežele je bilo pred bojnov 41 milijard koron, zdajšnji vojaški stroški znesejo 27 milijard koron. — Poslanec Kocó je interpeliro, da bi čarnovojaki 42 let više stari dopust dobili na poljsko delo. Obečano je, da na čas polskoga dela dobijo dopust.

Med Brenta i Piave smo več taljanskih napadov nazaj zbili. Na zahodnom bojišči se francozi pri bregi Kimmel v ednom mestu vu nemške postojanke vdarili, vō so bili zbiti. — Vu slednjem mirovnom letu smo na žoj deželni dugov 128 milijon koron plačali, zdaj pa 1 milijard, 128 milijon koron. Pred desetimi letami vsi deželni stroški so ne bili vekši, kak pa zdaj samo

na žoj za dug plačamo. — Časniki pišejo, da Ypern slednje vōre žive. Angluši pravijo, da se meknejo, ar nemci ešče velke rezerve majo, pūstijo njim zemljo, nego zmago morejo drago plačati. Angluški časniki pravijo, da se bojna skonča leta 1919, ar prvle ne morejo nastopiti kolonialne čete i Američani s vsov svojov močjov na evropskom bojišči. Predsednik društva angluških mornarov je izjavo, da bodo angluški mornarje Nemčijo pet let bojkotirali, na pr. ne stopijo vu nemsko službo i t. d.

Bivši predsednik Zdrūženih držav Taft je vu Filadelfiji govorio. Pravo je, da mir s nezmaganov Nemčijov je ne mogoči. — Taljani čakajo avstrijsko ofenzivo. Štirideset devet milijonov koron nas stane vsaki den bojna. Vsako vōro 2 milijona. Pa to vse zaman vu zrak zleti. Zvūntoga na frontah krv teče, doma pa lūdje glad vagajo.

Na Taljanskem fronti odo beh stranih poizvedavanje je na menše bitje pelalo. Na risalsko nedelo so naši vdrli vu sovražne postojanke. Pri Canosile so nam taljani vkraj vzeli eden jarek. Na zahodnom bojišči je Kimmel cil bio francuških napadov. Francuzi so vu več vrstah naprej drli. Od zajaj so stale v tretjoj vrsti angluške rezerve. Topovski ogenj je besneo celo noč. Vu treh dnevah so nemci strelili 59 letalnih strojov. Nemci v Ukrajni li napredūjejo. Že se k Volgi približavajo. Kaukazus v kraj ščejo vrezati od Rusije. — London so nemci z zraka napadali, mrtvih je 17 možov, 14 žen, 6 dece, ranjenih 83 možov, 48 žene i 23 dece. Burian, novi zunanji minister pravi, da je entente oslabila, fali njoj ednako vodstvo, naše zveze pa skoz globše i močneše postanejo. Nego ne smemo pozabiti, da smo ešče

vsikdar na sredini bojne. — Francuški časniki pišejo, da so francuški štuki zaničali daleč noseče nemške štuke, s šterimi so Pariz strelali. — Angluši se po bojni s gospodarskov bojnov grozijo. Či Anglija i Amerika, prej, vküp podržita, ni edna nemška ladja ne pride prek morje, ni edne tone sirovine ne dobi Nemčija, dokeč ne nado, mesti vsako ladjo, stero je s podmorskim čunami vtopila, dokeč moži, šteri so bojno napravili i človeči rod pod nasilje vrgli, se ne pokaštigajo. — Predsednik Wilson je v New-Yorki govorio. Pravo je: Prva naša dužnost je bojno zadobiti. Druga dužnost je bojno velikansko i vredno zadobiti. V najnovšem vremeni so gučali, da Amerika more pet milijonov možkov postaviti na bojišče. Zakaj samo pet milijonov? Ne smemo granice, meje postaviti. Damo telko možov, kelko je potrebno... Mi se ne borimo, je pravo dale američki predsednik, za sebe, nego za človeči rod. Či nemci ščejo mir meti, naj naprej stopijo i svoje pogodbe naj postavijo na stol. Mi smo naše že na stol postavili... Štiri države (Nemčija, Austrija, Bolgarija, Tūrčija) se ščejo povekšati i proti 23 državam, skoro proti celomi sveti se borijo. — Rumunski ministerski predsednik je zadovolen s sklenjenim mirom. Rumunija s Besarabijov dobi 3 milijonov lüdih. Nemški podmorski čun „U 29“ poškodovani je pribežo vu špansko prištanišče Cartagena.

24. maj. Taljani so naše postojanke pri bregi Sugana Torna i vu dolini Etsch napadali. Celo so do postojank prisli, 3. Reg. casarskih lovcov po bitji moz s možom je tatjane nazaj vdaro. Ešče vu trih mestah so napadali.

Dom i svet. — Glási.

Kda do šli na front, ki z Rusije domo pridejo? Štiri tjedne doma ostanejo. Potem je 4—12 tjednov včijo i tak pridejo vu marškompanijo.

Na sombotelskoj železniškoj postaji je vkradnjeno 7800 zavitkov dohana za pipo. Iz te pošiljatbe že na poti od Velke Kaniže so 4000 zavitkov vkradnoli.

Na železnici. Velki stesk je bio. Vsaki se je paščo, da karto dobi. Edna mlada žena s malim detetom na rokah se je tüdi stiskavala. Na dopüst je potüvo eden vojak, prek je njemi dala dete te čas, ka si ona karto reši. Ne je po dete prišla. Siromak vojak mater zaman čakó. Pri deteti so našli pismo: Vojak mi je dao i vojak je vzeo.

V Ptujji se je 14. maj. v gojčno ob 3/4 5 vöri velka nesreča zgodila na železnici, več lüdih je mrlo. Pragerski brzovlak je zavozo vu vlak, šteri je na postaji stao. Oba dva lokomotiva i 8 vagonov je na nikoj pišlo.

Velki ogenj je bio vu Rimaszombati na severnom vogrskom.

Zdaj vu štrtom leti so v pamet vzeli, da kmet ma silje, nego ne ma črevljov, ne ma gvanta i. t. d. Zdaj nači ščejo napraviti, je pravo trgovinski minister. Či tak ne pride, da nam silje vzemejo, črevlje, gvant pa drugo samo obečajo.

V Slovenskoj vesi je mro vučitel Bartal Alajoš, star je bio 65 let.

Železna županija prosi vlado, da ceno rekvirirane živine naj podigne, či je pa to ne mogoče, naj odredi, da vertje nadomestijo onim, od šterih so rekvirirali.

Semen. Ste zdaj na sprotoletje drago küpili sameni zeljino, mrkevčino i t. d. Zakaj si posadite na sprotoletje, da bi vam semen zraslo. Zdaj že vidim na vse kraje, da je repa posajena. Edno vas opominam: Burgundo i rudečo repo ne sadte poleg eden ove, cvetje se vküp zmeša, pov se premeni i nede burgula pa ne de rudoča repa. Tak ne sadte vküp bele repe, cukorne repe i retkvi. Što šče dobre gospočke (laškeve) tikvi meti, naj je ne sadi med druge tikvi, premenijo se njemi, mehke, zelene ostanejo.

Zelje. Inda sveta so ništeri ne radi jeli zelja, bejali so se, da se njim kjer na žalodec gorizgrabi. Bojna nas navčila i zelje postüvati. Zeljevoj flanci največši protivnik so mišice, vse jo sprelüknjajo. Vgojčno rano, kda je ešče flanca rosnata, jo posiplema s sahami, s pepelom, či drugo ne mamó s cestnim prahom. Zelje je jesenski sad. V jesen si moremo nihati za semen. Zelje vöpotegnemo s kocenom vred i denemo vu peovnico (zemenico). Što ne ma peovnice, naj glavo zeljino postavi na slamo tak, da de kocen vujškar gledó i tak naj pokrije, ne zmrzne njemi. Na sprotoletje lahko vöposadi.

Kak smo že pisali, žvagle na orgolah se rekvirirane. Za kilo plačajo 15 koron.

Županija Železna. Za Kermedinsko-ga okrajnoga glavara so postavili Dr. Tulek Lajoša. — Prosili so ministra, da za rekvirirano živino naj plačajo 8 koron, na dale pa naj po dnevnoj ceni rekviriravajo.

Ladja nu finškom morji s 3000 ruskimi begunci, ženami i decov je na mino pribežala i se vtopila.

Pred risalami je Múra pri Radgoni vöstopila, travnike zblatila.

V Austriji je stara ženka ništerne kile krumpišov štela pelati na železnici svojim vnukom. Kda so prišli gledat, od straha, da njoj vkraj vzemejo, je z vagona skočila, potačeje so njoj noge vküp zdrüzgali.

Vkradnjeno mrtvo telo. Ednomi vojaki iz Voralberga, ki se je na dopust domo pelo, so po poti vkradnoli edno kišto. Tat je mogo mrsko gledati, kda je vu kišti naišeó človeče kotrige ednoga lovca, šteri je pri ednoj eksploziji na falate razčesani bio i šteroga kotrige je rojak šteo domo peljati i vu domačem cintori pokopati.

Vdobljeni so penezi: Kühar Matjaš, Forjanič Anton i Franc 1—1 k. Koljar Alojz 5 k. Svetec Józef, Granfol Jožef 5—5 k. Nemeč Ferenc 8 k. Edšüdt Štefan 10 k. Balazic Matjaš 6 k. Edšüdt Lujza dala na klošter 10 k., na podporo Novin 1 kor.

Na delo!

Življenje novo se odkriva,
Veselje v srca naša vliva.
Od peči nas zdaj delo vabi;
Što rani je, on zlat si grabi!

Škorjancék v zori že zapoje,
Pozdravlja rane znance svoje,
Želi vsem kmetom lepo vreme
Naj delo njim bo lahko breme.

Vesel pasterček lüšno poje,
Že kmet orje tam njive svoje;
In rano solnce vse pozdravi,
Življenje novo da naravi.

Že voz za vozom dol po cesti
Se sreča gosti kak po mesti;
Že mladi delavci so zbrani,
Se štükajo, što bol' je rani?

Na delo s petjom se podajo,
Težave v deli ne poznajo;
Dolžnosti svoje spuni vsaki
Zató Slovence išče vsaki!

Vesel na delo kmet naš ide
Ker zna, da z dela sad lep pride.
Zató on nikdar ne pozabi:
„Što rani je, on zlat si grabi!“

Živ.

ODAJA KRME

Na Krajni na travnikah vp. plebanoša Klekl Jožefa se bo seno odavalo 9. junija popoldne ob štirah po dražbi (licitaciji).